

Soljóðandi kunngerð varð noktað útvarpað av Útvarpi Føroya tann 10. juli, aftaná at semingsmaðurin hevði latið útvarpið fingið eina fyrri okkum heldur einstáttaða frágreiðing frá seinastu tingingunum:

KUNNGERÐ

Sum fólki kunnugt er felag okkara í verkfalli aftaná at hava ligið í sáttmálaløysi í nærum 2 mánaðir. Mestu trupulleikarnir við at fáa úrslit av tingingunum og síðan seming er sum kunnugt yvirtíðarlønir.

Vegna tess, at tað er komið felagnum fyrri, at vit hava sett fram órimilg krav um nýggjar sáttmálar, skulu vit siga frá:

1. at limir felagsins, sum einasti stættur landsins, hava stuðlað fiskivinnuna dírekta við av avgreiða føroysk fiskifør 20 oyru pr. tíma bíligari enn annað vanligt arbeiði, at hetta eru partarnir vorðnir samdir um at rætta við at hava eins løn fyrri hetta og annað arbeiði í vanligari arbeiðstíð.
2. at Havnar handverksmeistarafelag segði sáttmálan upp við felag okkara, og hevði felag okkara møguliga ikki sagt henda sáttmála úr gildi. Eftirsíðan hevur tingingarnevnd okkara boðið sama sáttmála aftur fyrri tey arbeiði, ið hoyra undir oki meistara-felagsins fyrri bæði vanliga arbeiðstíð og yvirtíð.
3. at krav okkara er, at yvirtíðin verður ávirkað av prístalinum, og hóast hetta eru hvørki dagarbeislønir og enn minni yvirtíðarlønir lutfallsvís á somu hædd við lønir felagsins í 1939.

Nú tað er komið so langt, at vit máttu nýta okkara seinasta vápn — verkfall — taka vit tað sum sjálvsagt, at starvs-brøður okkara um alt landið stuðla okkum við ikki at taka nakað arbeiði upp, ið hoyrir okkum til, soleiðis at skjót loysn fæst, øllum til bata.

Havnar Arbeiðsmannafelag

VERKFAÐI Í HAVN

Míðkudagin varð gjørt verkfall í Havn. Havnar arbeiðsfelag samtykti kveldið fyrri at steðga arbeiðinum. Teir hava nú arbeitt í nærum 2 mánaðir sáttmálaløysir, og nú hildu teir, at tað kundi vera nóg mikið.

Henda avgerð varð gjord aftaná at partarnir høvdu verið til útslita-leysar fundir saman við semings-manninum mánadag og týsdag. — Hann hevði sett fram eitt uppskot, sum ikki varð vordíð samtykt. Tað gekk í høvuðsheitunum út uppá tað sama, sum Føroya Arbeiðs-felag gekk undir við seinastu sam-ráðingar sínar í vár.

Tað kom heldur óvart á fólk, at steðgað varð júst nú. Í tveir mán-

adír hevur ikki verið arbeiðt yvirtíð, men annars hevur arbeiðið gingið sína jøvnu gongd inntil nú.

Føroya arbeiðarafelag hevur heitt á limir sínar um ikki at átaka sær nakað arbeiði, sum átti at verið gjørt í Havn.

Hósdagin kom Fiskaness full-færmdir úr Grønlandi, men hann legði ikki at í Havn. Hann fór beint á Skála, og Beinir er farin á Fuglafjørð við farni sínum. Og her hendir tað løgna, at teir verða landaðir!

Skal arbeiðarin vinna hetta verkfall, so ræður fram um alt um, at limirnir standa væl saman, og at aðrir arbeiðskammaratar ikki átaka sær slík arbeiði, sum teir ikki eru vani, at gera. Her verður fyrst og

fremst hugsað um teir menn, ið koyra vørvognar og persónvognar.

Igjár vóru streikuvaktir settar ymsa staðni í býnum.

Hóskvoldið varð Rókur loystur frá teymi í Havn og fór norður á Klakksvík. Sagt varð, at tað vóru menn av Skála, ið fóru við honum og at ætlanin var at teir skuldu

fara at taka vøruna til Vágarnar frá Tjaldur; men ígjár frættist, at arbeiðarafelagið í Klakksvík hevði seti fólk at ansa eftir, at eingin vøra, sum ikki var til Klakksvíkar varð tilkin úr skipinum har norðuri og soleiðis heldur ikki vøran til Vágarnar.

BRETAR SVARA:

10 + 2 ára sáttmálin er og verður fyrri fyrst í gildi.

Finnst ein einasti maður ella kvinna innanfyri kongaríksins mark, sum nú í dag ikki gevur Føroya javnaðarflokki rætt í støðu síni í sjómarksspurninginum?

— Eingin, sum vil vera sannur og ærligur! —

Eitt langt hart og „kyniskt“, men greitt svar hava bretar givið:

10 + 2 ára sáttmálin er í gildi uttan mun til, hvat ið islendingar gera, siga teir. Hónd er, ið hevur, er teirra „motto“ enn sum áður.

Teir vilja ikki gera nakað, ikki so frægt sum samráðast, meðan spurningurin viðvíkjandi íslenska sjómákinum — eftir teirra tykki — er ógreiddur spyrja donsku stjórnina, um hon hevur hug at hava fund við øll tey lond, sum reka fiskiskap við Føroyar og Ísland — avvisa foroyinganna rætt til landgrunnin (sokkulin).

Vit finna einki uttan eitt tvørt innhallað nei til foroyinganna samtykt av 12 míla markinum.

Hetta er sannleikin!

Merkiligt at logmaður letur fara niður til danska útvarpið og donsku bløðini, at foroyingar eru nøgdir, eru glaðir, við enska svárið, tí tað skal innihald vón um, at bretar fara at ganga foroyingum á moti.

Tað er beinanvegin óforsvarligt av logmanninum at fara út um landamark við hesum fólku tíðindum, tí sannleikin er

at ikki ein einasti av logmannsins veljarum ella nakar annar veljari er nøgdur við svar Bretlands, men allir, hvør einasti ein uttan kanska logmaðurin sjálvur og hansara medansvarligu sambands- og fólkaflökks lögtingsmenninir eru vónbrotnir og fullir av harmi yvir svar Bretlands, og

at hesin harmur nýtir fastari at merg og monu við at fáa at vita av sjálvum statsministeranum, at tað eftir iniciativ frá tí føroyska landsstýrinum, at hesin vannlukkuligi 10 + 2 ára sáttmálin varð gjordur.

Tað er óforsvarligt og má verða harðliga átalad, at logmaður hettir sær aftrat teirri vannlukku, hann hevur staðið á odda fyrri at gera, at káva út yvir og harvið geva donum og ikki minst bretum kenslur av, at tað er ikki so galið, foroyingar fara

at taka tað við tolni og ugga seg við einum »sluttri fyrri eitt slatur« um »kanska samráðingar«, »kanska ein bata« o. s. fr. fara at vísa seg.....

Nú skal logmaður ikki fara longur, men er hann ein maður, skal hann beinan vegin leggja frá sær. Hann má skilja, at Føroya fólk tekur sjómarksspurningin so alvarliga, at tað ikki vil finna seg í einari tilikari hettferðugari viðgerð av hesum lívs-máli. Tað minsta, ið logmaður og hansara medansvarligu nú kunnu gera, er at siggja sannleikan í eyguni og taka fylgjurnar soleiðis, at skaðin verður ikki storri enn neyðugt.

Logmaður og menn hansara eiga at leggja frá sær, tí teir megu vita, at teir ikki longur eiga álit hjá fólkinum og kanska minst hjá teimum, ið seinast valdu teir.

Ríknir út úr Íslandi, rændir á egnunum grunnum — sitandi eftir bara vív hesum snøklinum av 3 sjómílum og við gronlandsrættindunum — skjótt fara New Foundland og Noregi og Bjarnaoyggjin við — tað er staðan í dag.

Og so vilja nú tjóðveldismenn við sínum loysingameyli leggja allar árar í sjógv fyrri, at vit eisini skulu verða ríknir út úr Grønlandi, út um 12 míl har, burtur frá útróðrinum, ið kortini kanska goymir bjargingina í sær fyrri føroyska fiskimannin.

Aftrat hesum ólukkum er so lagst tað, at teir 1000—1500 fiskimenninir og arbeiðarnir, sum seinastu áriní hava vunnið sær sitt dagliga breyð í Íslandi, eru hýstir úti har av ræðuligu valutasnertum og ganga nú farleysir heima.

Í hesum døgum hugsar mangur foroyingur um, hvat vannlukka tað var, ið gjord var, tá ið afturhaldsflokkarnir feldu javnaðarmanna uppskotini frá 1943 um endurnýggjan av skipa-flota okkara við í 5 ár at byggja 25 nýggjar dieseltrolarar + skonnartir og linubátar, so eingin foroyingur

Frb. á s. 4.